

Rok 1905.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 7. września 1905.

Treść: (M 142 i 143.) 142. Ustawa, którą się upoważnia rząd do prowizorycznego unormowania stosunków handlowych i obrotowych ze Szwajcarią i Bułgarią. — 143. Reskrypt, dotyczący utworzenia samoistnej szkoły rytownictwa i medalierstwa we Wiedniu z równoczesną zmianą zatwierdzonego Najwyższem postanowieniem statutu akademii sztuk pięknych we Wiedniu.

142.

Ustawa z dnia 21. sierpnia 1905,
która się upoważnia rząd do prowizorycznego
unormowania stosunków handlowych i obrotowych
ze Szwajcarią i Bułgarią.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanawiam
co następuje:

§ 1.

Rząd otrzymuje upoważnienie do prowizorycznego unormowania stosunków handlowych i obrotowych ze Szwajcarią i Bułgarią najdalej do 28. lutego 1906, w drodze rozporządzenia.

§ 2.

Wykonanie tej ustawy, która z dniem ogłoszenia nabiera mocu obowiązującej, powierzam
Memu całemu Ministerstwu.

W Ischlu, dnia 21. sierpnia 1905.

Franciszek Józef wlr.

Gautsch wlr.

Hartel wlr.

Piętak wlr.

Randa wlr.

Schönaich wlr.

Wrba wlr.

Bylandt wlr.

Call wlr.

Kosel wlr.

Buquoy wlr.

Klein wlr.

143.

**Reskrypt Ministerstwa wyznań
i oświaty z dnia 22. sierpnia
1905,**

dotyczący utworzenia samoistnej szkoły rytownictwa i medalierstwa we Wiedniu z równoczesną zmianą zatwierdzonego Najwyższem postanowieniem statutu akademii sztuk pięknych we Wiedniu.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej Najwyższem postanowieniem z dnia 8. sierpnia br. zezwolić, by istniejącą przy akademii sztuk pięknych we Wiedniu zawodową szkołę rytownictwa i medalierstwa z rozpoczęciem zbliżającego się roku szkolnego rozwiązano i z tą chwilą utworzono osobną samoistną szkołę rytownictwa i medalierstwa we Wiedniu, i to z charakterem akademii.

Ponadto raczył Jego c. i k. Apostolska Mość użyczyć najmiłościwiej podanemu poniżej statutowi tej szkoły rytownictwa i medalierstwa oraz wywołanej tem zmianie statutu akademii sztuk pięknych we Wiedniu Swego Najwyższego zatwierdzenia.

Hartel wlr.

**Statut
szkoły rytownictwa i medalierstwa we Wiedniu.**

§ 1.

Zadaniem tej szkoły jest kształcenie słuchaczy do samodzielnej działalności artystycznej na polu

rytownictwa i medalierstwa oraz do praktycznego wykonywania złączonych z tą dziedziną robót technicznych (odlewanie, modelowanie, cyzelowanie, patynowanie).

§ 2.

Szkoła ta podlega c. k. Ministerstwu wyznań i oświaty.

§ 3.

Nauka w tej szkole obejmuje okres najwyższej czteroletni.

§ 4.

Do przyjęcia do tej szkoły wymagane są:

- dowód ukończenia z dobrym wynikiem niższego gimnazjum, niższej szkoły realnej lub jednej ze szkół, stojących z niemi na równi;
- ukończenie w sposób przepisany powszechnej szkoły rzeźbiarstwa na jednej z austriackich akademii sztuk pięknych lub odpowiadającego jej działu jednej z austriackich szkół przemysłu artystycznego.

§ 5.

Nauka w tej szkole obejmuje:

- Jako przedmioty główne: modelowanie, rytownictwo oraz połączone z niemi roboty techniczne.
- Jako przedmioty poboczne: anatomię, perspektywę i naukę o stylach.
- Jako umiejętności pomocnicze: historię powszechną, ze szczególniem uwzględnieniem historii cywilizacji i historii sztuki.

§ 6.

Na czele zakładu stoi mianowany przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty kierownik, który odpowiada tak za artystyczny jak i za administracyjny zarząd szkoły.

W miarę potrzeby może mu c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty przydać siły pomocnicze.

§ 7.

O ile zakład sam nie daje sposobności ku temu, winni uczniowie tej szkoły uczeszczać na wymagane nauki pomocnicze w akademii sztuk pięknych we Wiedniu; wolno im także korzystać z pomocniczych zakładów tej akademii.

§ 8.

Bliższe postanowienia zawiera plan nauk, wydany przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty.

§ 9.

Nagrody i stypendya nadaje na wniosek kierownika szkoły c. k. Ministerstwo wyznań i oświaty.

Statut

c. k. akademii sztuk pięknych we Wiedniu.

§ 1.

C. k. akademia sztuk pięknych we Wiedniu jest szkołą wyższą i ma jako taka na celu kształcić młodzież akademicką do samodzielnnej działalności artystycznej w wielkich działach sztuk pięknych oraz uczyć równocześnie tych przedmiotów pobocznych i umiejętności pomocniczych, które się do osiągnięcia tego celu przyczynić mogą.

§ 2.

Wykłady w tej akademii obejmują przeto:

- jako przedmioty główne: architekturę, plastykę, malarstwo i sztuki graficzne;
- jako przedmioty poboczne (w połączeniu z ćwiczeniami praktycznymi): anatomię, perspektywę i naukę o stylach;
- jako umiejętności posiłkowe: historię powszechną, ze szczególniem uwzględnieniem historii cywilizacji, historii sztuki, nauki o farbach i chemii farb.

§ 3.

Dla głównych przedmiotów, wymienionych w §ie 2, posiada akademia:

1. Ogólną szkołę malarstwa i ogólną szkołę rzeźbiarstwa, dalej

2. szereg szkół zawodowych, a mianowicie szkoły:

malarstwa,
rzeźbiarstwa,
architektury,
sztuk graficznych.

Urządzenie ogólnej szkoły malarstwa i ogólnej szkoły rzeźbiarstwa, jakież szkół szczególnych zastrzega się osobnym postanowieniem.

Przedmioty poboczne i umiejętności pomocnicze, wymienione w §ie 2 pod b i c, wykładane będą w akademii w odpowiednich odstępach czasu osobno.

§ 4.

Zadaniem ogólnej szkoły malarstwa i ogólnej szkoły rzeźbiarstwa jest dać akademikowi sposobność nabycia owego stopnia tak ogólnego jak i technicznego wykształcenia artystycznego, któryby stanowił dostateczne przygotowanie go do samodzielnej twórczości w jednej z głównych gałęzi sztuk pięknych.

Do przyjęcia do ogólnej szkoły malarstwa i do ogólnej szkoły rzeźbiarstwa, które obejmują z reguły czteroletni okres nauki, wymagane są:

- a) dowód z ukończenia z dobrym postępem niższego gimnazjum, niższej szkoły realnej lub jednej ze szkół, stojących z niemi na równi alboteż dowód posiadania wykształcenia, równającego się wymaganemu w tych szkołach;
- b) dowód, że kandydat posiada wyższe niż początkowe wykształcenie artystyczne, którego się dostarcza przez przedłożenie prób i złożenie egzaminu z wynikiem, dowodzącym, że kandydat ma niezaprzecjalne powołanie do kształcenia się w jednej z głównych gałęzi sztuk pięknych, wymienionych w §ie 2.

§ 5.

Zadaniem szkół zawodowych jest kształcenie młodzieży akademickiej do samodzielnej działalności artystycznej w tej gałęzi sztuki, która jest głównym przedmiotem nauk w odnośnej szkole.

O przyjęciu do szkół zawodowych orzekają wyłącznie kierownicy tych szkół.

Ponadto wymaganym jest do tego dowód ukończenia z dobrym wynikiem ogólnej szkoły malarstwa lub ogólnej szkoły rzeźbiarstwa alboteż dowód z przedłożonych prób i złożenia egzaminu wstępniego, że kandydat posiada wiedzę artystyczną, tudzież że cel wyknięty przez powyższe szkoły osiągnął; samo przez sie się rozumie, że rozciągłość ogólnego wykształcenia nie może pozostawać w tyle poza jego rozmiarem, wymaganym do przyjęcia do obydwu szkół ogólnych.

Do szkół architektury przyjmuowani mogą być tylko tacy kandydaci, którzy udowodnią, że ukończyli z dostatecznym wynikiem szkołę budownictwa na jednej z politechnik monarchii lub w podobnych instytutach zagranicznych, powołanych do udzielania wykształcenia w tym samym stopniu, alboteż, że nabyli wykształcenie w stopniu tutaj wymaganym na innej drodze.

§ 6.

Na jakie przedmioty poboczne i nauki pomocnicze uczęszczać mają uczniowie ogólnej szkoły malarstwa, ogólnej szkoły rzeźbiarstwa i szkół zawodowych, postanawiają odnośnie ordynacyje szkolne.

§ 7.

Dla przedmiotów, wymienionych w §ie 2 pod a systemizowane są profesury zwyczajne.

Profesorowie ogólnej szkoły malarstwa i ogólnej szkoły rzeźbiarstwa mogą za zgodą Ministra oświaty i w miarę miejsca, otworzyć dla kształconych przez nich uczniów także osobne szkoły.

Sily nauczycielskie dla wykładów, wymienionych w §ie 2 pod b i c zyskuje się przez powoływanie płatnych docentów alboteż, w razie potrzeby, przez mianowanie nadzwyczajnych profesorów.

§ 8.

W razie przepchnienia w ogólnej szkole malarstwa i w ogólnej szkole rzeźbiarstwa, jakoteż w szkołach architektury alboteż w razie udowodnionej potrzeby, może Minister oświaty od przypadku do przypadku zezwolić na przyjmowanie asystentów.

§ 9.

Do akademii należą jako zakłady uboczne:

1. Biblioteka i połączony z nią zbiór rysunków ręcznych, miedziorytów i fotografii,

2. galeria obrazów,

3. muzeum odlewów gipsowych i

4. odlewnia gipsu.

Zadaniem tych zakładów jest popieranie celów akademii; korzystanie z nich należy uprzyślepnić ile możliwości tak artystom, jak i publiczności. Każdy z tych zakładów ma osobny regulamin.

§ 10.

W łączności z akademią pozostają samoistne pracownie akademii, które znajdują się mogą także i poza obrębem gmachu akademii.

Służą one do tego celu, by znakomitym artystom lub utalentowanym a saenoistnie już pracującym uczniom szkół zawodowych malarstwa i rzeźbiarstwa dać możliwość tworzenia dzieł większych.

Osobny regulamin normuje sposób korzystania z tych pracowni akademii.

§ 11.

Akademia sztuk pięknych ma prawo wybierać na członków honorowych ludzi, przez których przyjęcie do związku akademii ma zamiar dodać jej blasku. Wybór taki podlega zatwierdzeniu cesarskiemu.

§ 12.

W celu popierania wykształcenia artystycznego istnieją w akademii nagrody i stypendya, względem których — o ile ich już zapisy fundacyjne nie normują — obowiązują osobne postanowienia.

§ 13.

Akademia urządzia corocznie wystawy prac uczniów a ponadto w odpowiednich odstępach czasu większe wystawy, które tak członkom ciała nauczycielskiego akademii jakież uczniom zatrudnionym w pracowniach akademii i szkołach zawodowych i wybitnym artystom austriackim (jakiekolwiek narodowości) dawałyby sposobność popisu swemi pracami.

§ 14.

Akademia podlega Ministerstwu oświaty.

Kierownictwo akademii spoczywa w ręku grona profesorów, na którego czele stoi rektor.

§ 15.

Grono profesorów akademii składa się ze zwyczajnych profesorów głównych przedmiotów i nadzwyczajnych profesorów przedmiotów pobocznych. W posiedzeniach jego biorą udział w przypadkach, gdzie chodzi o sprawy biblioteki, muzeum gipsów lub galerii obrazów, przełożeni dotyczących instytutów, jeżeli zaś przedmiotem obrad mają być sprawy nauki umiejętności pomocniczych, profesorowie lub docenci tychże z głosem doradczym.

Ciało nauczycielskie zbiera się na wezwanie rektora co najmniej raz na miesiąc.

§ 16.

Do zakresu działania grona profesorów należą wszystkie sprawy naukowe i dyscyplinarne akademii.

W szczególności winno ono ordynacye szkolne i plan wykładów tak urządzić, by słuchacze akademii mieli sposobność korzystania w odpowiednim

porządku z przedmiotów pobocznych i umiejętności pomocniczych.

Grono to ma prawo przedkładania Ministerstwu oświaty wniosków względem obsadzania profesur i dopuszczania docentów oraz wybierania honorowych członków akademii.

O nadaniu nagród akademii, dalej stypendyów na wyjazd i artystycznych, rozstrzyga grono to — o ile zapisy fundacyjne innych postanowień nie zawierają — samoistnie i ma tylko obowiązek składać o tem Ministerstwu sprawozdanie.

Co do asystentów (§ 8) rozstrzyga grono profesorów samoistnie wnioski obsadzania, przedstawione przez dotyczącego profesora i zawiadamia o powiększonych postanowieniach.

Do grona profesorów należy następnie nadzór nad należącymi do akademii zbiorami, instytutami, artystycznymi i naukowymi środkami oraz staranie o utrzymanie ich i wzbogacenie.

§ 17.

Rektora wybiera na okres dwuletni grono profesorów z pomiędzy zwyczajnych profesorów akademii. Ponowny wybór tego samego rektora na bezpośredni okres następny nie jest dozwolony. Wybór podlega zatwierdzeniu Ministerstwa.

Rektor odpowiada bezpośrednio za działalność grona profesorów i ma obowiązek nadzorować zachowywanie obowiązujących ustaw i rozporządzeń, zwracać uwagę na braki w tym kierunku i zawiadamiać o nich ciało nauczycielskie i Ministerstwo. Jeżeli mniema, że nie może przyjąć odpowiedzialności za uchwałę grona profesorów, przedłożyć ma sprawę Ministerstwu oświaty do decyzji. Sprawy bieżące i wszystkie takie, które wymagają tylko prostego zastosowania obowiązujących przepisów, załatwia sam i składa o tem sprawozdanie na najbliższym posiedzeniu grona profesorów. Gdzie zwłoka grozi niebezpieczeństwem, wydaje rektor sam dotyczące zarządzenia.

Rektor przewodniczy gronu profesorów. Obowiązkiem jego jest, dozorować szczegółowo wszystkie działy akademii oraz czuwać starannie nad tem, by statutu jaknajdokładniej przestrzegano. Jemu podlega służbowo cały personal akademii. On zaprasza na wszystkie zebrania grona profesorów, podpisuje wszystkie aktą, załatwiane pod jego kierunkiem oraz wszystkie protokoły grona profesorów.

Gdy rektor zachoruje lub innych dozna przeszkoła, zastępuje go prorektor a gdy on tego uczynić nie może najstarszy rangą członek grona profesorów.

§ 18.

Do ważności uchwały grona profesorów po trzeba obecności połowy profesorów, będących członkami grona. O przedmiotach obrad, dotyczących interesów pewnego ściśle oznaczonego przedmiotu nauk, zawiadomić należy przedtem odpowiednich profesorów.

§ 19.

Protokoły obrad grona profesorów przedkładają się Ministerstwu oświaty.

§ 20.

Administracyjny zarząd akademii sprawuje na podstawie osobnego regulaminu stałego sekretarza, który ma do pomocy urzędnika, obznajomionego z czynnościami kancelaryjnemi i prowadzeniem rachunków.

§ 21.

Kierownictwo biblioteki i zarząd połączonego z nią zbioru rysunków ręcznych i miedziorytów spoczywa w ręku bibliotekarza, kierownictwo zaś galerii obrazów w ręku kustosza.

Sekretarza, bibliotekarza, kustosza galerii, innych urzędników bibliotecznych, przełożonego muzeum odlewów gipsowych oraz urzędników sekretariatu mianuje Ministerstwo oświaty, po wysłuchaniu grona profesorów.

§ 22.

Porządek obrad na zebraniach grona profesorów normuje regulamin czyuności, który grono to winno ułożyć i przedstawić Ministerstwu do załatwienia.

